

Oma stopt de twee bananen die ze net gekocht heeft in haar tas. Er was niet veel meer te krijgen. Er was zelfs geen rijst. We konden nog wat verdorde groente, twee bananen en twee visjes kopen. Op de markt lopen bedelaars. Ze hebben honger, maar weinig geld om iets te kopen. Het is heet vandaag. We proberen in de schaduw te blijven. Mijn oma en ik lopen van de pasar terug naar het huis van familie Deurne waar we tegenwoordig wonen. Dan horen we het geluid van vliegtuigen. Ik kijk naar boven. Ik zie drie vliegtuigen. Wat bijzonder.

“Vliegtuigen,” oma kijkt ook.

Ze komen dichterbij. Het geluid van de motoren klinkt steeds luider. We kunnen het nu goed zien. Ze vliegen laag. Ik word er een beetje zenuwachtig van. Ze vliegen vlak langs ons heen. Wat een herrie! Ze vliegen verder in de richting van de suikerfabriek. Ik zie iets uit één van de vliegtuigen vallen.

Dan ineens hoor ik een grote harde knal. Ik schrik er heel erg van. Mijn hart gaat wild tekeer en ik voel dat de haren overeind gaan staan, alsof ik kippenvel heb. Mijn oma kijkt ook bang om zich heen. De andere vliegtuigen laten ook iets vallen. Dan is er nog een harde knal en nog één.

De vliegtuigen vliegen verder. Weg van ons. Het geluid van de motoren klinkt nu steeds zachter. Dan zijn ze niet meer te zien. We lopen snel verder in de richting van ons huis. Daar kwamen de knallen vandaan. Verschillende mensen rennen er naartoe. Wij gaan ook rennen. We zien de poort van de suikerfabriek al. Boven de muur zie ik een rode gloed van vuur. Zwarte rook gaat omhoog de blauwe lucht in. Ik ruik de geur van rook en gevaar. Dan zie ik de adjudant. Als hij ons ziet, komt hij ons snel tegemoet lopen.

“Het huis, jullie huis!” roept hij.

“Ons huis?” vraag ik geschrokken.

Adjudant gebaart dat we hem moeten volgen. Zo snel als we kunnen lopen, gaan we door de poort van de suikerfabriek. Dan zien we vlammen. De zwarte wolken in de lucht worden steeds groter. Het stinkt naar vuur. De adjudant gebaart ons om met hem mee te komen. We lopen een stukje en zien het huis waar wij wonen. Er zit een groot gat in het dak en een gat in de muur. Het huis staat in brand. De ramen en de deur zijn kapot. Het knettert. Ik voel de hitte van het vuur. Het brandt in mijn gezicht en op mijn armen en benen. Ik doe een paar stappen achteruit.

“Siny!” roep ik.

“Oooh,” mijn oma slaat haar handen voor haar gezicht.

De adjudant schudt zijn hoofd: “Het was een bom. Eén van de vele bombardementen die de laatste maanden zijn uitgevoerd door de geallieerden. Er zijn verderop nog twee bommen gevallen. Dat was waarschijnlijk op de plantage. Volgens mij hebben ze de fabriek net gemist.”

We blijven er verslagen bij staan kijken. We kunnen niet dichtbij komen, want we voelen dat het veel te heet is. We kunnen niks doen. Het hondje was alleen binnen. Alle spullen van de familie Deurne verbranden. Verschillende andere mensen staan naast ons mee te kijken. Een paar mannen proberen nog te blussen met emmers water, maar je ziet bij voorbaat al dat dat geen kans van slagen heeft. Het vuur is te groot. Er liggen brandende stukken rommel op het gras naast het huis. De adjudant wrijft oma troostend over haar schouder.

“Arme Siny,” fluister ik. Ik hoor gekraak. Binnen in het huis zie ik iets instorten. Er is nog meer herrie. Het dak valt ook naar beneden. Er komt een dikke wolk van rook onder het dak vandaag. Er is niets meer te redden. Ik hoor geknetter en gekraak. Vonken spatten in het rond. Veel mensen staan vanaf een afstand te kijken, maar we kunnen niets doen.

“Aduh. Hadden we de hond nou maar meegenomen. Wat erg!” oma kijkt verdrietig.

“Zo zielig!”

“We hebben wel geluk gehad dat wij niet thuis waren, Ayo. Kijk toch eens hoe snel de vlammen alles kapotmaken. Het is vreselijk.”

We staan er nog een tijdje naar te staren. Ik kan bijna niet geloven wat ik zie. Gebouwen die in de buurt van ons huis staan, worden nat gegooid door een paar mannen.

“Laten we naar je moeder gaan.”

“Ja, oma. We gaan naar mama. Hier kunnen we niets doen,” ik pak haar hand.

“Kom jongen, we gaan,” zegt mijn oma nog een keer. We lopen hand in hand langzaam weg. We gaan de poort van het fabrieksterrein door naar ons oude huisje. Mijn oma draagt de tas met spullen van de pasar nog in haar hand.

Mijn oma en ik lopen naast elkaar zonder iets te zeggen. Ik denk aan Siny. Het kleine witte hondje. Hij was altijd zo lief.

Het huis van de familie Deurne is kapot. Ik vraag mij af hoe we dat tegen mevrouw Deurne moeten vertellen? En wanneer? Mevrouw Deurne zal het ook vreselijk vinden dat hun huis er niet meer is. En ook dat Siny niet meer

leeft. Waar moeten zij gaan wonen als meneer weer terugkomt uit het Japenkamp? Ik weet het allemaal niet meer. Ik voel mij verdrietig.

Als we bij ons huisje aankomen, zie ik dat mijn moeder thuis is. Ik sla mijn armen om haar heen.

“Wat is er aan de hand, jongen?” vraagt ze.

“Het huis van de familie Deurne is kapot. Er viel een bom op. Siny, het hondje is dood!” snik ik.

“Aduh. Ik had de herrie gehoord van vliegtuigen en knallen. Maar ik wist niet precies waar dat vandaan kwam. Wat erg dat jullie huis getroffen is. Vreselijk! Mankeren jullie niks?” zegt mijn moeder. Ze duwt mij met twee handen op mijn schouders een stukje van zich af. Ik zie dat ze mij goed bekijkt.

“Nee moeder, wij waren naar de pasar om boodschappen te doen.”

Ik hoor haar zuchten en ze trekt mij weer tegen zich aan. Ze strekt haar andere arm uit naar oma. Zo staan we met zijn drietjes even tegen elkaar aan. Ik voel dat ik nog steeds sta te trillen.

“Waarom zouden ze nou huizen van gewone mensen bombarderen? Ik snap er niks van.”

“Volgens mij wilden ze de fabriek raken. Ze denken zeker dat er butanol gemaakt wordt?” mompelt oma.

“Jullie gaan zeker weer hier wonen?” vraagt mijn moeder.

Oma kijkt haar aan: “Dat zal fijn zijn, Sidra. We kunnen niet meer in het huis van de familie Deurne.”

“Wat vreselijk voor ze dat het huis kapot is. Wie moet hen dat vertellen?” ik kijk oma vragend aan.

“Daar moeten we nog even over nadenken.”

Mijn moeder en ik gaan zitten. Oma blijft rusteloos heen en weer lopen: “Ik ga nu maar voor ons koken. Ik heb visjes met wat groenten kunnen kopen op de markt. We kunnen nu toch niks doen.”

“O, lekker. Dan blijf ik ook eten. Ik heb honger.”

Oma loopt het gedeelte van de keuken al in: “Natuurlijk Sidra. We delen het eten graag met jou.”

Ik bedenk dat ik mij al vaak rot gevoeld heb, omdat het oorlog is. Mijn moeder en ik gaan aan tafel zitten. We kijken naar oma die aan het koken is. Het gaat lekker ruiken. Ik voel mijn buik rommelen van de honger. Even later zitten we lekker te eten. Ik voel mij getroost, omdat mijn moeder een tijdje bij ons blijft. Fijn dat ze er is.

Ik zal jullie vertellen hoe deze oorlog begonnen is.